

Eslövs kommuns

Energi- och klimatplan 2.0

Lägesrapport för 2018

Inledning

Eslövs kommuns Energi- och klimatplan 2.0 antogs i kommunfullmäktige den 27 april 2015, planen är en strategi och handlingsplan för energieffektivisering och klimatarbete under 2015-2020. Utformningen av arbetet kring Eslövs lokala miljömål pågår och här ingår Energi- och klimatplanen som ett viktigt dokument. Miljömålsprogrammet säger att Eslövs kommun ska bli 100 % fossilbränslefritt till år 2020, energianvändningen ska minska och energiproduktionen ska öka.

Under 2018 har fokus i arbetet med Energi- och klimatplanen varit genomförande av åtgärder inom framför allt resor och transporter där kommunens största utmaning ligger. Energi- och klimatplanen är indelade i fem områden enligt följande;

1. Energieffektivisering
2. Energiproduktion
3. Transporter
4. Resor och möten
5. Energi- och klimatinformation

(Befintliga åtgärder som inte slutförts i den förra Energi- och klimatplanen för 2010-2014 har arbetats in i de fem nya områdena.)

Denna rapport består dels av energistatistik för 2018 och dels en lägesrapport som områdesansvariga har lämnat in.

Uppföljning fossilbränslefritt 2020 för år 2018

Eslövs kommun har antagit utmaningen 100 % fossilbränslefritt inom el, värme och transporter till år 2020. Kommunens status för 2018 visas i figur 1.

Fossilbränslefria kommuner i Södra Skåne

Utöver utmaningen är Eslövs kommun med i projektet Fossilbränslefria kommuner i Södra Skåne, som leds av Länsstyrelsen och är ett projekt där tio skånska kommuner ska arbeta för att minska sin användning av fossil energi till ett minimum.

För att nå dessa mål, ska kommunerna jobba med fem följande arbetspaket:

- ✓ inventera användningen av fossila bränslen, men även jobba med information inom organisationen och till medborgare.
- ✓ analysera i vilken omfattning man använder fossila bränslen i sina egna bilar och ta fram åtgärder för att nå målen.
- ✓ analysera klimatpåverkan från sina tjänsteresor och arbeta för andra alternativ, webbmöten, fossilfria alternativ och klimatkompensation.
- ✓ efterfråga fossilfria alternativ hos sina leverantörer av fjärrvärme och annan uppvärmningsenergi.
- ✓ söka lösningar för lokaler som kommunen hyr av andra fastighetsägare liksom för lokaler som kommunen själv hyr ut. Här kan gröna hyresavtal vara en möjlighet.

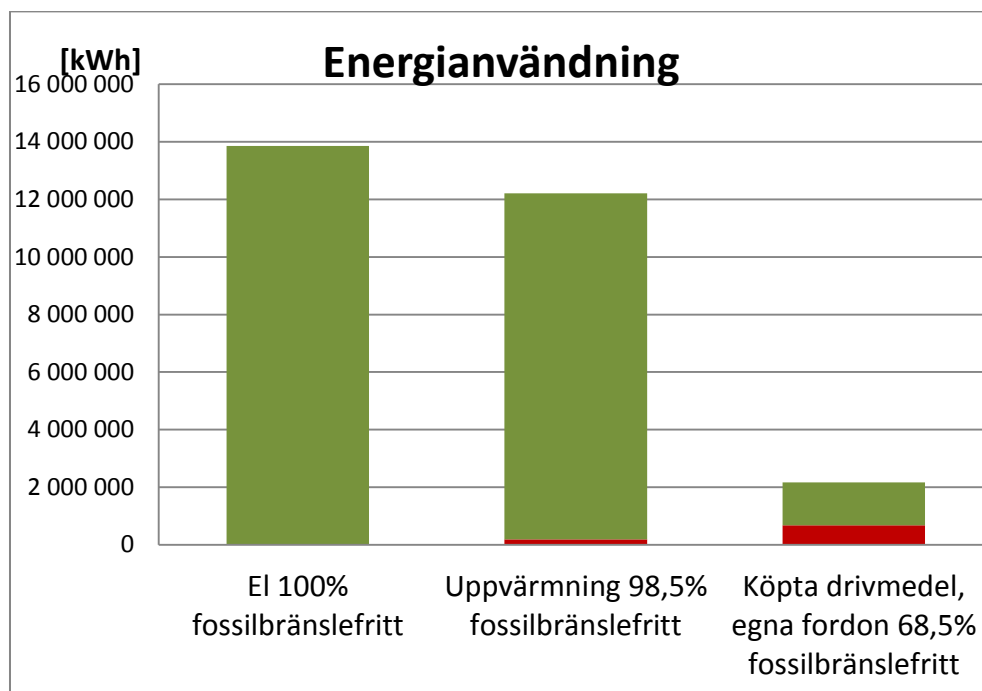
Eslövs kommuns största utmaning är fordonen och transporterna, där det är störst andel fossilt bränsle kvar.

El

Eslövs kommun köper in 100 % förnybar el, under 2018 köptes det 100 % förnybar el från vatten. Detta resulterar i att målet med att vara fossilbränslefri inom el är uppnått.

Uppvärmning

Inom området uppvärmning har det skett en positiv utveckling sedan 2009 då andelen fossilt bränsle låg på runt 30 %, 2018 var andelen förnybart 98,5 %. Den fjärrvärme som levererades av Kraftringen i Eslöv under 2018 var fossilfri till 98,7 %. Kraftringen arbetar intensivt med att bli fossilfria till 2020 och har också antagit utmaningen 100 % fossilbränslefritt till år 2020. Kommunen och Ebo, det kommunala bostadsbolaget, köper även fjärrvärme av Farmarenergi i Eslöv, som baseras på flis och är ett förnybart bränsle.

Figur 1. Eslövs kommuns status för energianvändningen 2018. Utvecklingen mot en fossilbränslefri kommun går framåt, den största utmaningen ligger under område transporter, även om vi kan se en avsevärd positiv utveckling de senaste två åren. Se mer under avsnitt Transporter på sida 5.

Energieffektivisering i byggnader

Än om arbetet med fossilbränslefri uppvärmning är på god väg till 100 % så fortsätter arbetet med energieffektivisering i kommunala byggnader. Precis som föregående år har fokus 2018 varit på energieffektivisering i idrotts- och skollokalerna. Ventilation har moderniserats och justerats samt belysning bytts ut till mer energieffektiv. Statistikövervakningen har de senaste åren succesivt förbättrats, vilket har resulterat i tydligare jämförelser. Vi kan se att energieffektiviseringen ökar och energianvändningen minskar. Läs mer under Energieffektivisering på sida 9. Vid nybyggnation ställs fortsatta krav på energieffektiva byggnader, men det sker även anpassning till green building normer.

Transporter

Eslövs kommun arbetar aktivt för att få de egna transporterna att köra på fossilfritt bränsle till år 2020. Uppsatta riktlinjer vid upphandling av fordon styr inköpen till biogas- och elfordon. För närvarande körs drygt 69 % av kommunens fordon på förnybart bränsle och målet är att alla bensin- och dieslbilar ska vara utbytt senast under 2020. Under året genomfördes en inventering av kommunens fordon kring fordonseffektivitet. Resultatet visar att ungefär hälften av fordonen ligger under rekommenderat körintervall i kommunal verksamhet enligt Transportstyrelsens rekommendationer.

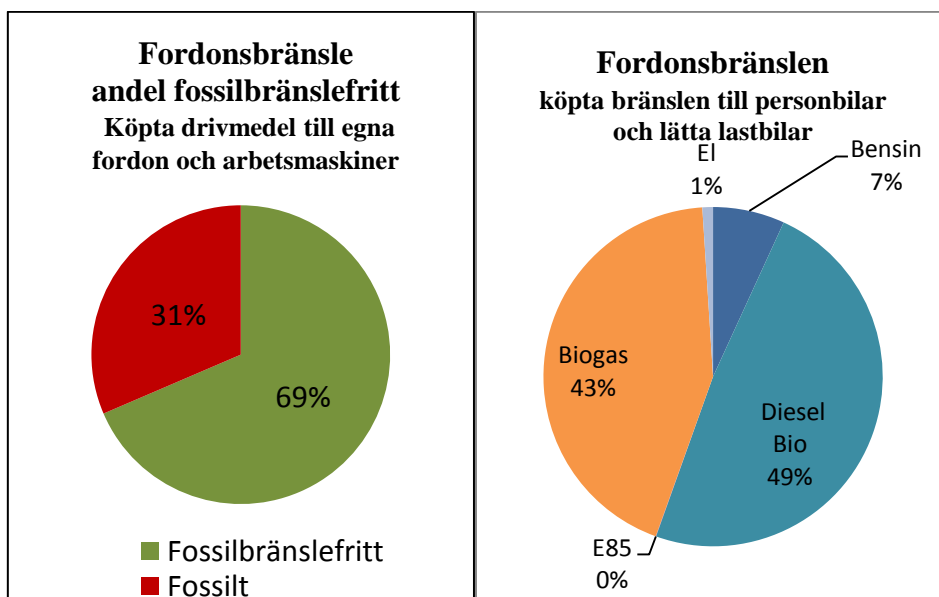
Inköp av fossilt drivmedel minskade under 2018.

Orsakerna till detta är att

- Avtal om 100 % biogas som tecknats 2017 slår igenom fullt ut och innebär att ingen fossil gas köpts in.
- Då fossila fordon utträngs ersätts dessa med biogasfordon. Under året införskaffades tolv nya biogasfordon.
- Tankning av diesel sker med hög inblandning av HVO (biodiesel).

Totalt sett har den fossilbränslefri andelen fordonsbränsle ökat från 34 % 2016 till 69 % 2018, se figur 2.

Inköp av biodiesel ökade under året på grund av att kommunen tagit över mat- och elevtransporter i egen regi.

Figur 3. Av det bränsle som köps in till kommunen är idag 69 % fossilbränslefritt. Hänsyn är tagen till låginblandning av förnybar energi i fossila drivmedel.

Figur 2. För några år sedan stod bensin och diesel för den största delen av drivmedel, nu kan vi se att biogas närmar sig hälften av inköpta drivmedel.

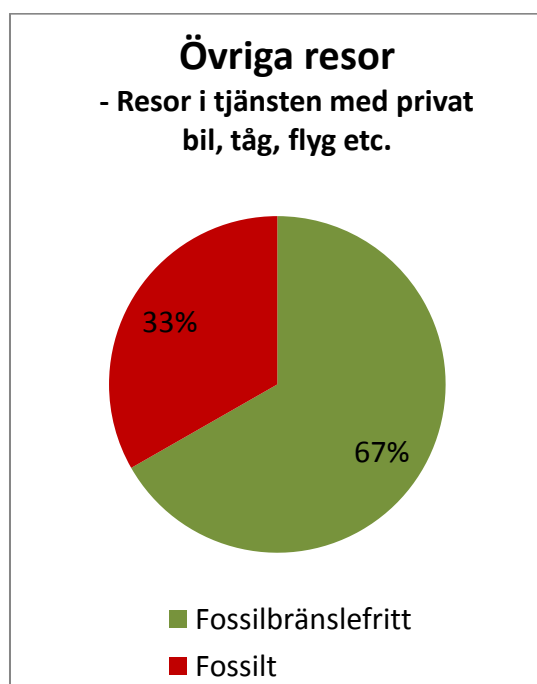
Eslövs kommun har riktlinjer för resor och möten som antogs 2014. Resor med cykel, gång och Skånetrafikens kollektivtrafik räknas som fossilbränslefria, dock sammanställs inte den typ av resor i nuläget förutom de kollektivtrafikresor som görs med Skånetrafikens företagskort. Utöver de resorna sammanställs resor med kommunens bilar, privata bilar, tågresor med SJ och flygresor.

Antal körda kilometer med kommunens fordon ökade 2018, vilket till stor del beror på att kommunen tagit över mat- och elevtransporter i egen regi, men även ett minskat användande av egen bil i tjänst kan ha bidragit till ökningen.

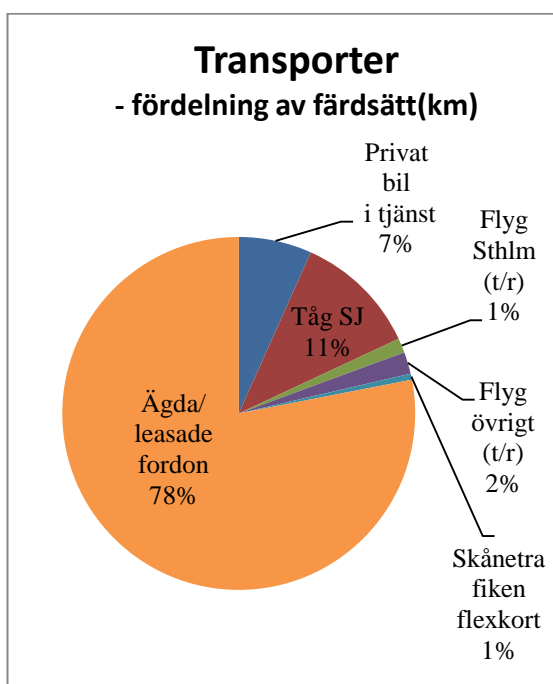
Under 2018 minskade andelen flygresor markant, medan andelen tågresor ökade. En förklaring till denna förändring kan vara klimatväxlingens effekt.

Kommunen klimatväxlar alla flygresor och resor med egen bil i tjänst och totalt sett minskade klimatväxlingen för 2018.

En annan förklaring till minskning av flygresande kan vara att kommunen införskaffade Skype för företag under 2017, vilket ökat möjligheterna för web möten.

Figur 4. Tjänsteresor med kommunens bilar, privata bilar, tåg (del av Skånetrafiken) och flyg.

Figur 5. Fördelningen av resesätt per kilometer bland tjänsteresor som inte är cykel, delvis resor med Skånetrafiken eller gång.

Energiproduktion

Inom Eslövs kommun produceras det stora mängder förnybar energi, faktiskt större än hela kommunens behov. Detta gör Eslöv till en nettoproducent av energi. Den största delen av produktionen kommer från Örtoftaverket i form av el och värme, och från vindkraft som är mycket utbredd i kommunen. 2018 var produktionen av förnybar energi (el och värme) i Eslövs kommun cirka 732 GWh (ej inräknat privata värmekällor på förnybar energi). Detta kan ställas i relation till att hela kommunens användning av el var 247 GWh (2018).

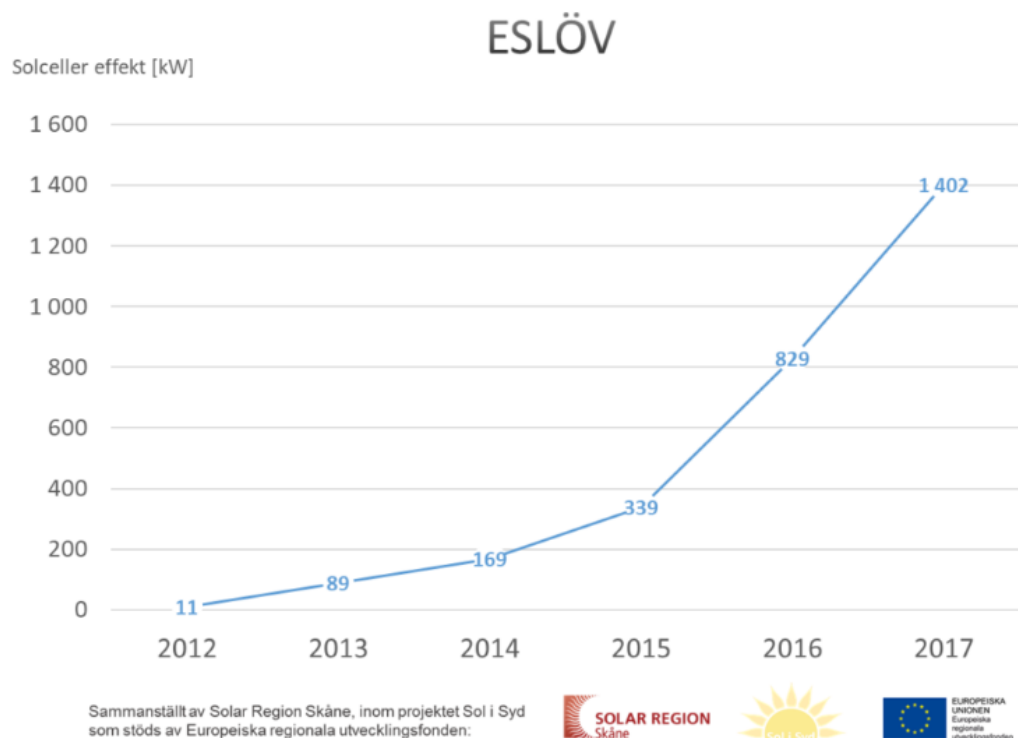
Nedan redovisas den förnybara energiproduktionen i Eslövs kommun under 2017 och 2018.

Förnybar energiproduktion	MWh 2017	MWh 2018
Örtoftaverket el (förnybar del)	171 787	142 850
Örtoftaverket värme	498 986	478 864
Vindkraft	112 954	96 497
Solel ebo	123	193
Solvärme kommunen	257	292
Solvärme ebo	60	90
Biogasproduktion Ellinge	11405	12 989
El från sterlingmotorer (deponigas) Merab	67	57
Värme från sterlingmotorer (deponigas) Merab	158	137
Summa MWh	795 797	731 969

Energiproduktionen har jämfört med 2017 minskat på Örtoftaverket och så även vindkraftselen. Detta kan ha sin förklaring i att behovet av el/värme varit lägre på grund av en högre medeltemperatur 2018 jämfört med 2017. Däremot har såväl biogasproduktion som solenergiutvinning ökat.

Framöver är planen att solenergiutvinningen ska öka på kommunala byggnader. Arbetet med att öka andelen förnybar energi i kommunen drivs också genom att underlätta för företagare och privatpersoner att investera i framför allt solenergi. Kommunens energi- och klimatrådgivare erbjuder aktiv rådgivning inom förnybar energi och under året togs det obligatoriska bygglovet för solenergianläggningar bort vilket ytterligare förenklar processen för att etablera solenergianläggningar i Eslövs kommun. Även solpotentialkartan som togs fram 2017 är ett hjälpmedel för företagare och privatpersoner. Den ger svar på hur mycket solenergi som kan produceras på ett tak under ett år samt att det ges en

första indikation på hur lönsamt det är att investera i solceller på en fastighet. I figur 6 nedan kan vi se hur solceller har ökat i Eslöv fram till 2017.

Figur 6. Antalet solcellsanläggningar uppgick till 85 under 2017 och den installerade effekten var 1402 kW. Sammanställningen sker av Solar Region Skåne.

Antalet solcellsanläggningar ökade med 67 % under 2018 och den installerade effekten med 61 % jämfört med 2017.

Vid årsskiftet 2018 fanns det 149 solcellsanläggningar installerade som är anslutna till elnätet, med en sammanlagd effekt på 2 260 kW. Solcellerna kan årligen producera 2 031 100 kWh el från solen, vilket motsvarar hushållsel till cirka 400 villor per år.

Resultat för åtgärder i Eslövs kommuns Energi- och klimatplan 2.0

Nedan följer en sammanfattning av det arbete som gjorts under året inom respektive område baserat på rapporter från de områdesansvariga. Resultaten av lägesbeskrivningarna kommer att ligga till grund för bedömning av arbete som kvarstår för att nå målen till år 2020.

Område 1. Energieffektivisering

Ansvarig för område 1; Kristofer Lindahl, Serviceförvaltningen.

Projekt pågår för framtagande av riktvärden för inomhusmiljöer och temperaturer i lokaler samt för att skapa separata budgetar för fastighetsutveckling och energiinvesteringar

Arbetet med Energi- och klimatplanen fortsätter och Serviceförvaltningen har under 2018 haft fokus på energieffektivisering i lokaler samt projektering och uppförande av två nya skolor. De nya skolorna byggs enligt Green Building vilket innebär ett energikrav på 25 % under gällande svensk byggnorm.

Följande åtgärder inom energieffektivisering har genomförts;

- På Karlsrobadet med en årsförbrukning av 1,4 GWh har en omfattande energieffektivisering genomförts med ventilationsstyrning innebärande bland annat stopp mellan 23-05. Installation av två frekvensomformare har medfört en besparing av 100 000 kWh/år.
- På Salliusgymnasiet planeras och projekteras 2018 för en energieffektivisering i ventilationssystemet, där styrning regleras efter behov och antal personer i lokalen. Energiförbrukningen före effektiviseringen uppgår till 600 000 kWh/år.
- Ny gymnasieskola byggs och ny skola projekteras i enlighet med Green Building.
- Kartläggning av egna taktytor för solenergiproduktion har gjorts och sex objekt är lämpliga för solanläggningar. Beslut om investering tas av servicenämnden under våren 2019. Prioriterade förslag är Salliusgymnasiet och nya Sallerupskolan.
- En handlingsplan med åtgärder, ansvar och tidsplan för fordonsflottan har tagits fram. Fokus är att få en fossilbränslefri och effektiv fordonsflotta till år 2020. Som en del i att underlätta och möjliggöra detta har ett upphandlingsunderlag tagits fram med avseende på digitala körjournaler, bokningssystem, och fordonshanteringssystem. Systemen ska upphandlas och implementeras 2019.

Område 2. Energiproduktion och område 5. Energiinformation

Ansvarig för område 2 och 5; Erika Fjellkner, Miljö och Samhällsbyggnad.

Det arbetas löpande med en del åtgärder, till exempel kommunikations- och informationsinsatser. Andra åtgärder har avstannat på grund av resursbrist vilket innebär att det arbetas aktivt med ungefär hälften av åtgärderna.

Följande resultat har levererats under året:

- Energi- och klimatrådgivningen har genomfört sin verksamhetsplan under 2018 med aktiviteter för privatpersoner, hushåll och föreningar. Lokalt har energi- och klimatrådgivaren arrangerat och deltagit i företagsträffar, sol/ och elföreläsningar, energi- och klimatmässor, prova på elcykel-kampanjer, Europeiska trafikantveckan med aktiviteter så som prova på elfordon, cykelauktion, trafikaktiviteter för barn och uppmuntringskampanjer till pendlare.
- Elcykelutlåningen har fungerat väl och i utvärderingen framkommer bland annat att alla som testat elcykel kan tänka sig att skaffa en egen.
- Inför informationsinsatser under året har pressmeddelande skickats ut till lokal media vilket resulterat i publicerade inslag. Under 2018 har anlita energicoach identifierat och tagit inledande kontakt med små och medelstora företag för att under 2019 mer ingående energicoacha ett 20-tal företag.
- Inledande diskussioner har förts med ett företag som är intresserat av att anlägga en solparksanläggning i Eslövs kommun.

Område 3. Transporter

Ansvarig för område 3; Magnus Hall, Miljö och Samhällsbyggnad.

Många av åtgärderna inkluderas i det ordinarie arbetet och därmed har det levererats resultat under året, trots att det saknas några projektplaner. Det arbetas aktivt med ungefär hälften av åtgärderna inom området.

Under året har följande resultat levererats:

- Cykelstrategi för kommunen håller på att färdigställas och kommer därefter synkroniseras med planerade åtgärder i cykelplanen.
- Avtal som är upprättat med Krafringen för Badhusparkens laddstolpe är förlängt, och gäller fram till 2020-08-01.
- Ytterligare en laddstolpe planeras, och kommer att uppföras på Medborgarhusets parkering under mars månad 2019.
- En första utvärdering av de i centrum placerade solcellsdrivna digitala parkeringsautomaterna genomfördes 2018. Önskemål framkom om att ytterligare två parkeringsautomater in förskaffas. Utvärderingen följs upp

med beläggningsstatistik.

Område 4. Resor och möten

Ansvarig för område 4; Dave Borg, Miljö och Samhällsbyggnad.

En del åtgärder är avslutade och slutrapporter är skrivna med förslag till fortsatt arbete och nya ansvar.

Följande resultat har levererats under året:

- En film om hållbart resande har premiärvisats på en kick-off i stadshusets foajé och finns tillgänglig på you-tube.
- En användarvänlig kortversion har tagits fram för ”riktlinjer om resa i tjänsten” och marknadsförs på APT:er och distribueras till förvaltningarna.
- Enkla driftsrutiner för elbil och gasbilar har tagits fram och finns tillgängliga för distribution i kontaktcenter.
- Utrustning är inköpt för digitala möten och videokonferenser.
- Under 2018 klimatväxlade kommunen sina flygresor och resor med egen bil i tjänst. Klimatväxlingen genererade 84 850 kronor, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Det är dock för tidigt att bedöma vad minskningen beror på men målet är att minimera flygresor och egen bil i tjänsten. Klimatväxlingspengarna finansierade elverktyg, folder och filmrelease ”resa i tjänsten”, samt cykelkorgsöverdrag.

Framöver kommer Miljö och Samhällsbyggnad arbeta vidare med åtgärderna inom resor och transporter, då det är där vi har störst utmaningar för att nå målet fossilbränslefritt till år 2020. Det kommer läggas störst fokus på de åtgärder som genererar mest resultat i förhållande till målen. Implementering av policyn Resor i tjänsten och effektivisering av fordonsflottan är exempel på två av dessa åtgärder.

Utrustning för digitala konferenser och möten är inköpt och arbetet med att implementera resfria digitala möten i förvaltningarna kommer ske under 2019.

Eslövs kommun har antagit utmaningen 100 % fossilbränslefri till 2020.

Det innebär bland annat att vi:

- Köper in förnybar el från vind och vatten.
- Har antagit en resepolicy samt arbetar aktivt med att köpa in cyklar, elcyklar och att byta ut våra fordon till fossilbränslefria alternativ.
- Har fasat ut oljeeldning bland våra fastigheter och använder bland annat bioolja, pellets och värmepumpar istället. Vi köper in förnybar gas till våra gaspannor.
- Läger ner ett stort arbete på att minska matsvinnet.
- Arbetar med att placera om kommunens placeringar till hållbara fonder och investeringar.

Kontaktperson:

Lisa Lindblad, Energisamordnare
Miljö och Samhällsbyggnad, Miljöavdelningen
Eslövs kommun
241 80 Eslöv
0413-621 59, lisa.lindblad@eslov.se